

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miroslava Hromady, Ph.D. a soudkyně Mgr. Jiřiny Hronkové a JUDr. Jarmily Růžkové v právní věci

manžela: [osobní údaje manžela] zastoupený advokátem JUDr. Václavem Nohovcem
sídlem náměstí T. G. Masaryka 418/25, 301 00 Plzeň

a

manželky: [osobní údaje manželky]
zastoupená advokátkou JUDr. Věrou Čechovou
sídlem Rabštejnská 1639/22, 323 00 Plzeň

o rozvod manželství

o odvolání manžela proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 4. 9. 2019, č. j.
11 C 26/2019-46

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění tak, že se manželství účastníků [jméno] [příjmení], narozeného [datum] a [jméno] [příjmení], rozené [příjmení], narozené [datum], uzavřené dne 26. 2. 1984 před Úřadem městského obvodu Plzeň 3, rozvádí.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl návrh manžela na rozvod manželství účastníků a manželovi uložil povinnost zaplatit manželce náhradu nákladů řízení v částce 12 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Své rozhodnutí zdůvodnil tím, že manželství nelze rozvést, když by byla manželce rozvodem manželství způsobena zvláště závažná újma, neboť dosud žije v domě, který je ve vlastnictví manžela, zde bydlí též její otec, o kterého

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Černá.

celodenně pečuje a možnost opatřit si jiné bydlení je proto na její straně značně ztížená. Soud současně zohlednil skutečnosti, že manželství účastníků trvá 35 let, oba účastníci jsou v důchodovém věku a na straně manželky nebylo prokázáno jednání, které by mohlo být označeno za příčinu rozvratu manželství.

2. Proti tomuto rozsudku podal manžel včasné odvolání, v němž namítá, že manželka má ve svém výlučném vlastnictví byt, který bez konzultace s manželem přenechala do užívání jejich společné dceři a jejímu manželovi, jedná se o byt velikosti 3+1 o výměře 80 m². Manželství jejich dcery je bezdětné. Dále namítá, že minimálně od dubna 2018, tedy po dobu více nežli rok a půl, manželství účastníků vůbec nefunguje a neplní žádnou z předpokládaných společenských funkcí, manželé žijí v rodinném domě zcela odděleně, vůbec se nestýkají a ani spolu nehospodaří. Jak bylo zjištěno nalézacím soudem, manželka má důchod ve výši 8 250 Kč, dále pobírá příspěvek na péči o svého otce ve výši 4 400 Kč a její otec jí předává celý svůj důchod ve výši 18 000 Kč, disponuje tedy částkou 30 650 Kč. Není pravdou, že by tuto částku vkládala do chodu domácnosti, náklady spojené s bydlením hradí manžel, manželka mu neposkytuje žádné služby (praní, strava, apod.) ani žádné finanční plnění. Rozvrat mezi manžely je trvalý, stále se prohlubuje a není naděje na zvrát tohoto trendu. Manžel tuto situaci odnáší zejména po zdravotní stránce, kdy se u něho výrazně rozvinul diabetes. Dále nebylo úplně konkrétně zjištěno, které okolnosti byly relevantní pro krizi a rozvrat manželství a soud tak nemohl určit, kdo z manželů se na rozvratu porušením manželských povinností převážně nepodílel či podílel. Rovněž tak není zcela nepochybné, že by manželce byla rozvodem způsobena zvláště závažná újma, když sama je výlučnou vlastníčkou bytu 3+1 a měsíčně disponuje částkou téměř 31 000 Kč. Manžel na rozvodu manželství trvá a trvat bude i za cenu, kdy by měl přetrpět další zhruba jeden a čtvrt roku, pokud nebude jeho odvolání vyhověno. Rozvod manželství tak bude pouze oddálen. S ohledem na výše uvedené skutečnosti pak navrhl, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí tak, že manželství účastníků se rozvádí.

3. Manželka ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že v odvolání není uvedena žádná nová zásadní skutečnost, pro kterou by mělo být měněno rozhodnutí nalézacího soudu. V průběhu probíhajícího rozvodového řízení nebyly splněny zákonem stanovené podmínky pro rozvod manželství a odvolání je tedy nedůvodné. Navrhla proto potvrzení napadeného rozhodnutí.

4. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení jeho vydání předcházející dle ust. § 212 o. s. ř. ve spojení s ust. § 397 z. ř. s., a dospěl k závěru, že odvolání manžela je důvodné.

5. Odvolací soud souhlasí se závěry soudu prvního stupně, který na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že soužití účastníků bylo fakticky a vážně narušeno na základě změny chování manžela od března 2018 a tento stav trval až do doby rozhodování soudu prvního stupně. Byl tak zjištěn kvalifikovaný rozvrat manželství, přičemž důvodem, který mohl být, „podkladem“ pro rozvod manželství považuje soud prvního stupně samotné rozhodnutí manžela ukončit společné soužití účastníků. Za situace, kdy manželka s rozvodem manželství nesouhlasila, soud prvního stupně správně zkoumal, zda jsou splněny podmínky tzv. tvrdostní klauzule (§ 755 odst. 2 písm. b) o. z.). Pro aplikaci tohoto ustanovení je však nutná kumulace všech čtyř podmínek, tj. zájem nesouhlasícího manžela, hrozící zvláště závažná újma v důsledku rozvodu (např. existenční nouze), mimořádné okolnosti svědčící pro zachování manželství (např. doba trvání manželství, věk manželů) a doba kratší tří let absentujícího společného soužití.

6. Lze souhlasit se soudem prvního stupně, že bylo prokázáno, že se manželka na rozvratu manželství porušením svých manželských povinností převážně nepodílela, že jsou zde mimořádné okolnosti svědčící pro zachování manželství spočívající zejména v době, po kterou manželství trvalo a ve věku obou manželů a že dosud neuplynula doba tří let od okamžiku ukončení společného soužití manželů. Pokud však jde o zájem nesouhlasícího manžela, tj. manželky (požadavek možnosti bydlení v nemovitosti manžela) a hrozící zvláště závažná újma

v důsledku rozvodu (nemožnost zajištění si jiného bydlení), odvolací soud je toho názoru, že tyto podmínky splněny nebyly a ust. § 755 odst. 2 písm. b) o. z. proto nelze aplikovat.

7. V projednávané věci nelze přehlédnout, že manželka dosud vlastní byt (byt' tento užívá její dcera s manželem). Manželka má tedy právní možnost bydlení společně se svým otcem ve svém vlastním bytě, navíc se jedná o byt, který byl původně ve vlastnictví právě otce manželky. Skutečnost, že dcera tento byt renovovala a investovala do tohoto bytu své vlastní prostředky, nemůže být pro účely rozvodu podstatná a je pouze na manželce, jakým způsobem si upraví své vztahy s dcerou, tj. jakým způsobem dojde k vypořádání investic, které dcera vložila do rekonstrukce předmětného bytu. Navíc je nutno konstatovat, že manželka nemožností jiného bydlení argumentuje po celou dobu probíhajícího řízení. Otázka nutnosti zajištění si jiného bydlení pro případ rozvodu manželství mohla být pro manželku překvapivá v okamžiku, kdy byl podán návrh na rozvod manželství. Nicméně v současné době, kdy od podání návrhu na rozvod manželství uplynul další rok a manželka svou bytovou situaci žádným způsobem neřešila, tuto argumentaci již nelze akceptovat. Odhlédnout nelze ani od zcela konzistentního názoru manžela, který zcela rezolutně odmítá možnost obnovení manželského soužití. Za této situace již zde zřejmě není naděje na urovnání vztahů mezi účastníky a zamítnutí návrhu na rozvod manželství s odkazem na ust. § 755 odst. 2 písm. b) o. z. by bylo pouze oddálením rozvodu manželství účastníků.

8. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, kdy byl zjištěn kvalifikovaný rozvrat manželství ve smyslu ust. § 751 odst. 1 o. z., a současně za situace, kdy manželka s rozvodem nesouhlasila, avšak nebyly splněny veškeré podmínky ust. § 755 odst. 2 písm. b) o. z., odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně ve smyslu ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, že manželství účastníků rozvedl. Příčinu rozvratu manželství pak spatřuje ve vzájemném odcizení a následné dlouhodobé nekomunikaci obou manželů, když za tohoto stavu již není naděje na obnovení normálního manželského soužití.

9. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. ve spojení s § 23 z. ř. s. a žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, když nebyly shledány žádné mimořádně okolnosti, které by přiznání náhrady nákladů řízení odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Plzeň 22. ledna 2020

Mgr. Miroslav Hromada Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Černá.